

Сьогодні
15.10.2024

Урок №26

Фразеологізми в мовленні людини і літературних творах

Мета: повторити та закріпити відомості про фразеологізми; ознайомити учнів з синтаксичною роллю фразеологізмів; формувати загальнопізнавальні вміння визначати синтаксичну роль фразеологізмів, доречно використовувати їх у мовленні; за допомогою мовленнєво-комунікативного матеріалу сприяти естетичному розвитку особистості; прищеплювати повагу до джерел народної мудрості, підвищувати мовну культуру.

Уже дзвінок нам дав сигнал:
Працювати час настав.
Тож і ми часу не гаймо,
Роботу швидше починаймо.

**Хто прийшов із
гарним настроєм
— рукою махніть.**

**Хто чує мене —
ГОЛОВОЮ КИВНІТЬ.**

**Хто бачить мене
— прошу, оком
моргніть.**

**Хто найвеселіший
— ви всім
усміхніться.**

Перевірка домашнього завдання

Запишіть сьогоднішню дату

Класна робота

одчайдух, оздоба

Вправа 153. Закінчіть фразеологізмами подані речення й запишіть їх. Замініть (усно) фразеологізми словами-синонімами. Які ви вважаєте більш емоційними? У чому полягає роль фразеологізмів у мовленні?

1. Київ Марко знав як свої п'ять пальців. 2. Зранку ллє дощ як із відра. 3. Ми з мамою схожі як дві краплі води. 4. Яблук цього року вродило як піску морського. 5. На нашій вулиці ростуть будинки як гриби. 6. З гори було видно село як на долоні. 7. На стадіон Сергій біг на повних парусах.

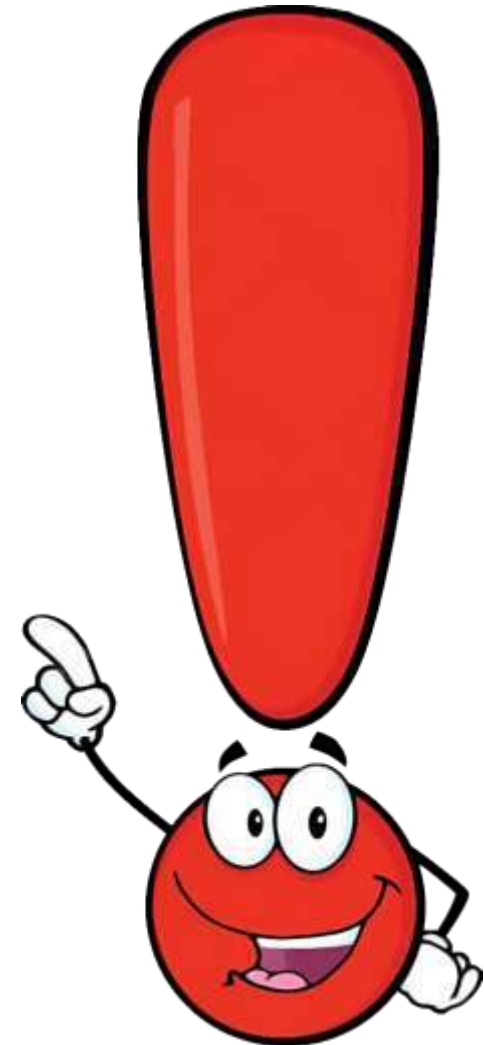
1. Для чого використовують фразеологізми в мовленні? У художніх творах?
2. Яким стане мовлення без фразеологізмів?
3. Що треба зробити, щоб засвоїти якнайбільше фразеологізмів?

Відповідно до запитань
сформулюйте особисті цілі.

Фразеологізми використовують, щоб мовлення стало **яскравішим, образнішим**. Уміле використання фразеологізмів засвідчує добре знання мови, історії. Мовлення, у якому трапляються фразеологізми, більш емоційне та виразне. Фразеологізми роблять спілкування цікавішим.

Вправа 154. Замініть виділені слова фразеологізмами. Запишіть речення. Чи змінилися їхні зміст, емоційне забарвлення?

1. Школа від мого будинку як рукою подати.
2. Ці події відбувалися за царя Панька.
3. Бабуся прокидається ні світ ні зоря.

Вправа 155. Знайдіть у тексті фразеологізми. Випишіть фразеологізми, які можна об'єднати одним словом

Дід зауважив, що я одчайдох і весь удався в нього...

Після цього ми з дідом презирнулися, усміхнулися, мати посварилась на мене бровами і кулаком, а бабуся вирішила повести свого безклепкого внука до церкви. Там я мав і покаятися, і набратися розуму, якого все чомусь не вистачало мені. Та я не дуже цим журився, бо не раз чув, що такого добра бракувало не тільки мені, але й дорослим. І в них теж чогось вискакували клепки, розсихалися обручі, губилися ключі від розуму, не варив баняк, у голові літали джмелі, замість мізків росла капуста, не родило в черепку, не було лою під чуприною, розум якось втулявся аж у п'ятки й на в'язах стирчала макітра...(М. Стельмах).

Чому автор вкладає в уста одинадцятирічного хлопчика так багато фразеологічних синонімів. Яким постає хлопчик із тексту? Поясніть значення слова «одчайдух». У разі потреби зверніться до тлумачного словника.

Вправа 156. Виберіть із довідки фразеологізми, що відповідають поданому тлумаченню. Складіть речення з двома фразеологізмами

1. Дуже точно – як в аптеці. 2. Невідомо, здійсниться щось, чи ні – вилами по воді писано. 3. Ледарювати, нічим не займатися, нічого не робити – байдики бити. 4 Відвертати чиюсь увагу розмовами; заморочувати – баки забивати. 5. Виконувати примітивну, брудну роботу – бикам (волам) хвости крутити. 6. Бути постійно заклопотаним; мати багато роботи, турбот – крутитися як білка в колесі. 7. Поводитися необережно, здійснювати що-небудь небезпечне – грати з вогнем.

Вправа 157. Прочитайте речення. Знайдіть у них фразеологізми, поясніть їхні значення. Для чого використовує фразеологізми письменник?

1. Серед майстрового люду найбільшої слави зажив мій дід Дем'ян. 2. Жив дядько Микола хоч і бідно, зате весело: він ніколи не впадав у журбу. 3. Та коли серце вже зупинялося од переляку, приходила полегкість: десь зовсім недалеко глупу ніч прокльовували голоси півнів. 4. У мене одразу похолolo всередині й нашорошились вуха. 5. Я вже хотів було податися назад, та в цей час мати побачила мене (М. Стельмах).

Вправа 158. Складіть текст «Щастя на боці тих, хто вміє радіти» (Арістотель), використовуючи якомога більше фразеологізмів. У разі потреби зверніться до довідки

Довідка: бути на сьомому небі, не чути землі під ногами, душа святкує, серце радіє.

КРИСЛО АВТОРА

Чим збагатив мене урок? Чи досягнуто поставлених цілей? Що було найцікавішим і найкориснішим? Яким учнем / ученицею я сьогодні був / була на уроці?

**Вивчити теоретичний матеріал,
що розкриває
тему «Фразеологізми».
с.65 Впр.159 (1)**

Оціни роботу за допомогою фразеологізмів

Інформацію зарубали
на носі.

ТАК

НІ

Не урок, а камінь
спотикання.

ТАК

НІ

Так працював, що
думав з себе вискочу.

ТАК

НІ

Ох і заварили ми
сьогодні кашу.

ТАК

НІ

Час кинутий на вітер.

ТАК

НІ

Хочу поділитись
знаннями, що аж руки
сверблять.

ТАК

НІ

